

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

10.9.2013

B7-0412/2013

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika

o situaciji u Egiptu
(2013/2820(RSP))

**Véronique De Keyser, Libor Rouček, Pino Arlacchi, Saïd El Khadraoui,
Ana Gomes, Maria Eleni Koppa, María Muñiz De Urquiza,
Raimon Obiols, Pier Antonio Panzeri, Joanna Senyszyn, Boris Zala**
u ime kluba S&D

RE\1002451HR.doc

PE519.252v01-00

HR

Ujedinjena u raznolikosti

HR

**Rezolucija Europskog parlamenta o situaciji u Egiptu
(2013/2820(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Egiptu, posebno rezoluciju od 4. srpnja 2013. o situaciji u Egiptu¹,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 23. svibnja 2013. o povratu imovine zemljama Arapskog proljeća u tranziciji²,
  - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 21. kolovoza i 22. srpnja 2013. o Egiptu,
  - uzimajući u obzir zajedničku izjavu predsjednika Europskog vijeća Hermana van Rompuya i predsjednika Komisije Joséa Manuela Barrosa od 18. kolovoza 2013. o Egiptu,
  - uzimajući u obzir opaske Visoke predstavnice Catherine Ashton nakon izvanrednog sastanka Vijeća za vanjske poslove o Egiptu 21. kolovoza 2013., izjave Visoke predstavnice o situaciji i razvoju događaja u Egiptu od 14. i 16. kolovoza te od 3., 7., 8., 14., 16., 17., 27. i 30. srpnja 2013., kao i zajedničku izjavu od 7. kolovoza 2013. o Egiptu Visoke predstavnice i državnog tajnika SAD-a Johna Kerryja,
  - uzimajući u obzir Europsko-mediteranski sporazum iz 2001. o pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane, i Arapske Republike Egipat s druge strane, koji je stupio na snagu 2004.,
  - uzimajući u obzir zaključke supredsjednika radne skupine EU-a i Egipta sa sastanka od 14. studenog 2012.,
  - uzimajući u obzir egipatsku Ustavnu deklaraciju od 8. srpnja 2013.,
  - uzimajući u obzir Program podrške putu prema demokraciji egipatske privremene Vlade,
  - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
  - uzimajući u obzir Međunarodni sporazum o građanskim i političkim pravima iz 1966., čiji je potpisnik Egipat,
  - uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je Egipat važan susjed Europske unije u južnom Sredozemlju; budući da zametak demokratske tranzicije u zemlji dosad nije bio uspješan; budući da se Egipat suočava s općepriputnim nasiljem i suštinskim izazovima na polju demokracije, vladavine

---

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0333.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0224.

prava i poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda; budući da su političke napetosti produbile unutarnje podjele u egipatskom društvu;

- B. budući da su 30. lipnja 2013. milijuni Egipćana izašli na ulice u Kairu i širom zemlje u mirnim prosvjedima i da su prvog slobodno izabranog predsjednika Muhameda Mursija pozvali da odstupi jer nije odgovorio na njihove demokratske težnje; budući da je velik broj ljudi ubijen i ranjen u gušenju tih prosvjeda;
- C. budući da je 3. srpnja 2013. general Abdul Fatah al-Sisi, čelnik egipatskih Oružanih snaga, u vojnom puču najavio da je predsjednik Mursi svrgnut; budući da je 4. srpnja Adli Mansur, predsjednik Visokog ustavnog suda, prisegnuo kao privremeni predsjednik Egipta; budući da je privremeni predsjednik 5. srpnja raspustio gornji dom parlamenta, 8. srpnja objavio Ustavnu deklaraciju, a 9. srpnja Muhameda El Baradeija imenovao potpredsjednikom, a Hazema El Beblavija vršiteljem dužnosti predsjednika Vlade;
- D. budući da politička napetost u Egiptu i dalje izaziva nasilne sukobe, što je dovelo do 1 000 mrtvih i mnogo više ranjenih od početka srpnja 2013.; budući da su 14. kolovoza egipatska vojska i policija rastjerale dva pasivna otpora pristaša bivšeg predsjednika Mursija i Muslimanskog bratstva na križanju Rabaa i na Trgu Nahda u Kairu što je dovelo do smrti stotina prosvjednika i desetaka policajaca i do ostavke potpredsjednika El Baradeija; budući da je istog dana privremeni predsjednik objavio izvanredno stanje u zemlji u trajanju od mjesec dana;
- E. budući da je privremena Vlada u Programu podrške putu prema demokraciji potvrdila svoju privrženost „radu na političkoj i društvenoj razini u svrhu izgradnje demokratskog sustava koji jamči prava i slobodu za sve Egipćane” te „dovršetku plana u skladu s Ustavnom deklaracijom osiguravajući puno sudjelovanje svih političkih aktera”, uz „referendum o novom Ustavu, nakon kojeg će uslijediti slobodni i poštenu parlamentarni i predsjednički izbori koji će se održati na vrijeme i u skladu sa svim zakonskim propisima”; budući da je sudjelovanje svih političkih snaga i aktera, uključujući Muslimansko bratstvo, ključna za taj proces; budući da je, međutim, Muslimansko bratstvo odbilo sudjelovati u tom procesu i da je više njegovih vođa dalo izjave kojima se poziva na nasilje protiv državnih vlasti i snaga sigurnosti;
- F. budući da je bivši predsjednik Mursi u pritvoru od 3. srpnja 2013. i da je državni tužitelj protiv njega, zajedno s 14 drugih osoba među kojima su i vodeće figure Muslimanskog bratstva, pokrenuo postupak zbog poticanja na ubojstvo i nasilje; budući da je 3. rujna Vojni sud jednog pristašu bivšeg predsjednika Mursija osudio na doživotnu kaznu zatvora zbog nasilja protiv vojske, trojicu njegovih pristaša na kazne zatvora od 15 godina, a njih 45 na kazne zatvora od pet godina zbog pucnjave i nasilja protiv vojske; budući da su mnogi članovi Muslimanskog bratstva uhićeni, uključujući većinu njegovih lidera, i da sada čekaju suđenje; budući da je bivši diktator Hosni Mubarak 22. kolovoza pušten iz zatvora i da se otada nalazi u kućnom pritvoru;
- G. budući da se, kao rezultat nestabilnosti i manjka sigurnosti u zemlji, povećava broj terorističkih akcija militantnih skupina u Egiptu, posebno na Sinaju, uključujući i ubojstvo 25 policajaca koji nisu bili na dužnosti 19. kolovoza 2013. na sjevernom Sinaju;
- H. budući da je uključivi politički postupak temeljen na istinskom nacionalnom dijalogu uz

značajno sudjelovanje svih demokratskih političkih snaga i aktera jedini način za prevladavanje trenutačnih političkih i društvenih podjela i napetosti, s ciljem izgradnje snažne i održive demokracije u Egiptu;

- I. budući da su poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, ali i socijalna pravda i viši životni standard građana ključne dimenzije tranzicije prema otvorenom, slobodnom, demokratskom, stabilnom i bogatom egipatskom društvu; budući da se Egipat suočava s ozbiljnim gospodarskim poteškoćama; budući da je za gospodarsko blagostanje u zemlji potrebna politička stabilnost, zdrava ekonomska politika, borba protiv korupcije i međunarodna potpora;
- J. budući da su žene u Egiptu u posebno ranjivom položaju u trenutačnom razdoblju tranzicije u Egiptu; budući da su prema izvješćima egipatskih i međunarodnih organizacija za ljudska prava žene prosvjednice i dalje izložene nasilju, spolnom nasilju i drugim oblicima ponižavajućeg postupanja snaga sigurnosti;
- K. budući da nezavisni sindikati i organizacije civilnog društva imaju ključnu ulogu u ovom kritičnom razdoblju političke i društvene tranzicije u Egiptu; budući da neovisni i slobodni tisak i mediji čine ključni dio društva u istinskoj demokraciji; budući da su egipatski sudovi nedavno naložili zatvaranje više televizijskih kanala kojima su upravljali simpatizeri Muslimanskog bratstva, što je u suprotnosti sa slobodom medija i pravom na informacije;
- L. budući da je Vijeće za vanjske poslove u svojim zaključcima o Egiptu 22. srpnja 2013. izjavilo da „oružane snage ne bi smjele imati političku ulogu u demokraciji” i da „one moraju prihvatiti i poštovati ustavni autoritet civilne vlasti kao osnovno načelo demokratske vladavine”;
- M. budući da je u financijskom razdoblju od 2007. do 2013. Europska unija Egiptu na raspolaganje stavila više od 1 milijarde EUR u okviru Instrumenta za europsko susjedstvo i partnerstvo; budući da programi koji se trenutačno provode obuhvaćaju oko 892 milijuna EUR, ali uz smanjenje iznosa isplata (2013. godine do kraja kolovoza isplaćeno je samo 16 milijuna EUR zbog postojeće nestabilnosti i nepoštovanja dogovorenih uvjeta); budući da od 2012. za Egipat nije odobren nijedan novi program proračunske potpore zbog manjka u provedbi reformi; budući da su na sastanku Radne skupine EU-a i Egipta u studenom 2012. Unija i pridružene financijske institucije (EIB i EBOR) obećale iznos od gotovo 5 milijardi EUR kao dodatni krovni paket za dugotrajnu pomoć Egiptu;
- N. budući da je Vijeće za vanjske poslove u svojim zaključcima o Egiptu od 21. kolovoza 2013. naložilo Visokoj predstavnici da, u suradnji s Komisijom, preispita pomoć EU-a Egiptu u okviru Europske politike susjedstva i Sporazuma o pridruživanju, a na temelju predanosti Egipta načelima koja čine njihovu osnovicu; budući da su države članice odlučile obustaviti izvozne dozvole za Egipat za svu opremu koja bi mogla biti korištena za internu represiju te ponovno ocijeniti izvozne dozvole za ostalu vojnu opremu, kao i preispitati svoju sigurnosnu pomoć Egiptu;
- O. budući da partnerstvo s društvima, pristup koji se temelji na poticajima i načelo „više za više”, a moguće i „manje za manje”, predstavljaju osnovicu revidirane Europske politike susjedstva EU-a; budući da se u članku 2. Sporazuma o pridruživanju između EU-a i

Egipta kaže da se „odnosi između strana i odredbe samog Sporazuma temelje na poštovanju demokratskih načela i osnovnih ljudskih prava kako je navedeno u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima, koja usmjerava njihovu unutarnju i međunarodnu politiku i predstavlja ključan dio ovog Sporazuma”;

1. izražava zabrinutost zbog razvoja političke situacije u Egiptu; izražava žaljenje zbog vojnog puča 3. srpnja 2013., nakon kojeg je uslijedio prijenos vlasti na privremenog predsjednika i vršitelja dužnosti predsjednika Vlade; vjeruje da je jedini način za izgradnju snažne i održive demokracije u Egiptu nacionalno pomirenje i uključiv politički proces uz sudjelovanje svih demokratskih političkih snaga i aktera, što bi čim prije trebalo dovesti do usvajanja novog Ustava na referendumu, slobodnih i poštenih predsjedničkih i parlamentarnih izbora, demokratski izabrane civilne vlasti i puštanja svih političkih zatvorenika; poziva sve političke snage i aktere u Egiptu da se uključe u taj proces i da u njemu imaju konstruktivnu ulogu;
2. osuđuje prekomjernu primjenu sile snaga sigurnosti protiv prosvjednika, posebno tijekom rastjerivanja pasivnih prosvjeda u Rabi i na Trgu Nahda; izražava saučešće obiteljima svih onih koji su izgubili živote u nedavnim incidentima; poziva na objektivnu i vjerodostojnu istragu tih događaja i na utvrđivanje odgovornosti odgovornih osoba; prima na znanje najavu vršitelja dužnosti predsjednika Vlade El Beblavija da će se osnovati neovisna komisija javnih ličnosti za istragu rastjerivanja pasivnih prosvjeda u Rabi i na Trgu Nahda;
3. potiče sve političke aktere i snage sigurnosti da pokažu krajnju suzdržanost i suzdrže se od provokacija s ciljem izbjegavanja daljnjeg nasilja u najboljem interesu zemlje; potiče privremenog predsjednika, privremenu Vladu i egipatsku vojsku da ispune svoju obvezu da zajamče sigurnost svih građana u zemlji bez obzira na njihova politička stajališta i pripadnost; osuđuje sve terorističke akte, huškanje, nasilje i govor mržnje; potiče Muslimansko bratstvo da sudjeluje u naporima za pomirenje; poziva na ukidanje izvanrednog stanja bez odgode;
4. poziva privremenu Vladu da zaštiti i promiče puno poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, uključujući slobodu udruživanja i mirno okupljanje, slobodu izražavanja i govora, slobodu medija, slobodu vjeroispovijesti, savjesti i mišljenja te prava žena, i da osigura pravo na pravično suđenje za sve, zaštitu manjina i zabranu diskriminacije zbog spolnog opredjeljenja; vjeruje da bi se svakom zabranom, isključenjem ili progonom demokratske političke snage ili aktera u Egiptu samo ponovile greške iz prošlosti, što bi vodilo većem radikalizmu;
5. poziva na trenutačni prekid svih činova nasilja, seksualnih napada i ostalih oblika ponižavajućeg postupanja prema prosvjednicama i borcima za ženska prava, na ozbiljne i nepristrane istrage svih takvih slučajeva i na privođenje odgovornih osoba pravdi;
6. još jednom naglašava važnost doprinosa civilnog društva, sindikata i medija izgradnji snažne i održive demokracije u Egiptu; poziva privremenu Vladu da domaćim i međunarodnim organizacijama civilnog društva, sindikatima i novinarima zajamči slobodno djelovanje u zemlji, bez uplitanja vlasti; podržava odluku Vijeća za vanjske poslove od 21. kolovoza 2013. da se, u svjetlu negativnog utjecaja ekonomske situacije na najugroženije skupine egipatskog društva, nastavi pružanje pomoći EU-a društveno-

ekonomskom sektoru i civilnom društvu;

7. osuđuje nedavne akte nasilja protiv koptske zajednice i uništavanje velikog broja crkava i domova kulture diljem zemlje; potiče egipatsku Vladu da se pobrine da ta zajednica bude u mogućnosti i dalje biti važan dio egipatskog društva i da se brzo obnovi miran suživot s ostalim vjerskim zajednicama;
8. potiče Uniju da uzme u obzir i načelo uvjetovanja („više za više”, a možda i „manje za manje”) i teške ekonomske probleme s kojima se Egipat suočava u bilateralnim odnosima s Unijom, kao i svoju financijsku potporu Egiptu; pozdravlja nedavnu odluku Vijeća za vanjske poslove da se obustave izvozne dozvole za Egipat za svu opremu koja bi se mogla upotrijebiti u internoj represiji;
9. pozdravlja i podupire napore Visoke predstavnice/potpredsjednice Komisije Catherine Ashton i posebnog predstavnika Bernardina Leóna u posredovanju među stranama s ciljem da se osigura izlazak iz aktualne političke krize u Egiptu te ih ohrabruje da nastave proaktivno i konstruktivno djelovati s ciljem da se zemlji pomogne u procesu pomirenja;
10. prima na znanje zaključke iz posebnog izvješća Europskog revizorskog suda od 18. lipnja 2013. o „suradnji EU-a s Egiptom u području upravljanja” i poziva na djelovanje kako bi se osigurala veća transparentnost i odgovornost u pogledu načina na koji se sredstva EU-a troše u Egiptu, s posebnim osvrtom na projekte za jačanje civilnog društva i zaštitu prava manjina i prava žena;
11. ponavlja svoj poziv da se odmah uspostavi mehanizam EU-a za pružanje pravne i tehničke pomoći zemljama Arapskog proljeća u postupku povrata imovine, kako je navedeno u rezoluciji Parlamenta od 23. svibnja 2013., ali je to usporeno zbog nemira u Egiptu; još jednom naglašava da je olakšavanje povrata sredstava koja su ukrali bivši diktatori i njihovi režimi moralni imperativ EU-a; smatra da je povrat sredstava veoma političko pitanje zbog svoje simboličke vrijednosti i da ono može dati velik doprinos ponovnoj uspostavi odgovornosti, stvaranju stabilnosti i izgradnji čvrstih institucija u duhu demokracije i vladavine prava u tim partnerskim zemljama;
12. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Visokoj predstavnici/potpredsjednici Komisije, parlamentima i vladama država članica te egipatskom privremenom predsjedniku i privremenoj Vladi.